

Folketingets Miljø- og Fødevareudvalg

Den 14. marts 2016
Sagsnummer: 2016-221

./.

Vedlagt fremsendes til udvalgets orientering grundnotat om ændring af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 med hensyn til maksimalgrænseværdier for pesticidet thiacloprid i eller på specifikke produkter (komitésag).

Forslaget forventes at komme til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 22. – 23. marts 2016.

En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark.

Regeringen kan derfor støtte forslaget. Det bemærkes, at regeringens holdning til forslaget ligger inden for de retningslinjer, som den tidligere regering i 2012 forelagde Folketingets fødevareordførere for behandling af komitésager om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester.

Med venlig hilsen

Henrik Hedeman Olsen

Fødevestyrelsen / Kemi og Fødevarer
Sags.nr.: 2016-29-35-00248/2016-3114
Den 14. marts 2016
MFVM 051

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 med hensyn til maksimalgrænseværdier for pesticidet thiacloprid i eller på specifikke produkter (komité-sag)

KOM-dokument foreligger ikke

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om ændringer vedrørende maksimalgrænseværdier i bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 for et aktivstof – thiacloprid - i honning og andre biavlprodukter (komité-sag). Grænseværdien for thiacloprid i honning og andre biavlprodukter foreslås ændret. I forbindelse med revurdering af thiacloprid i 2015 blev der ikke taget højde for dokumentation for indhold af stoffet i honning, og grænseværdien blev på den baggrund sat ned. Grænseværdien for thiacloprid i honning og andre biavlprodukter foreslås nu genetableret på den værdi, der var gældende indtil 12. februar 2016. Der er gennemført risikovurderinger for det anførte stof af Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA), og den ændrede maksimalgrænseværdi vurderes at være sundhedsmæssigt acceptabel af DTU Fødevarerinstitutionen. Derudover har DTU Fødevarerinstitutionen foretaget en vurdering af eventuelle kombinationseffekter, som ikke giver anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder. Forslaget forventes at komme til afstemning i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 22. – 23. marts 2016. En vedtagelse af forslaget vurderes at betyde et uændret beskyttelsesniveau i Danmark. Regeringen kan derfor støtte forslaget. Det bemærkes, at regeringens holdning til forslaget ligger inden for de retningslinjer, som den tidligere regering i 2012 forelagde Folketingets fødevarerordførere for behandling af komité-sager om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af bilag II til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 396/2005 af 23. februar 2005 om maksimalgrænseværdier for pesticidrester i eller på vegetabiliske og animalske fødevarer og foderstoffer og om ændring af Rådets direktiv 91/414/EØF (herefter pesticidrammeforordningen).

Forslaget er fremsat med hjemmel i artikel 14, stk. 1, litra a i pesticidrammeforordningen.

Forslaget behandles i en forskriftsprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget, eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes at komme til afstemning i den Stående Komité for Planter, Dyr, Fødevarer og Foder (SCoPAFF) den 22. – 23. marts 2016.

Formål og indhold

Generelt om ændringer af maksimalgrænseværdier for pesticidrester

Maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer er fastsat i pesticidrammeforordningens bilag II for de aktivstoffer, der allerede er fuldt evaluerede i forbindelse med optagelse eller ikke-optagelse på EU's positivliste til anvendelse af pesticider (forordning 1107/2009). Maksimalgrænseværdier er fastsat i bilag III for de aktivstoffer og afgrøder, der endnu ikke er færdigevaluerede med hensyn til alle anvendelser og resulterende restindhold; der er dog foretaget en sundhedsmæssig vurdering af alle maksimalgrænseværdier i bilag III.

For nogle pesticider vurderes det ikke nødvendigt at fastsætte maksimalgrænseværdier, fordi et eventuelt restindhold efter anvendelse af pesticiderne ikke vurderes at have en sundhedsmæssig risiko. Disse stoffer opføres på en liste i pesticidrammeforordningens bilag IV. Pesticider, hvor alle maksimalgrænseværdier fastsættes på detektionsgrænsen, opføres på bilag V.

Når der er indgivet en ansøgning om en konkret anvendelse af et pesticid i EU, gennemføres der i EU en konkret risikovurdering. På den baggrund fastlægges specifikke maksimalgrænseværdier for pesticidrester i bestemte afgrøder. Så længe der ikke er fastlagt en maksimalgrænseværdi på baggrund af konkrete anvendelser af et pesticid, gælder den automatisk fastsatte analytiske detektionsgrænse på 0,01 mg/kg for afgrøde-pesticid-kombinationen. Dette er udtryk for en 0-tolerance, idet det pågældende pesticid ikke må kunne måles i afgrøden. Undtaget for dette generelle princip, er pesticider, som opføres på bilag IV.

En maksimalgrænseværdi kan, efter den fornødne konkrete risikovurdering i EU, indføres eller ændres på baggrund af:

- en udvidet anvendelse til andre afgrøder af et allerede godkendt pesticid,
- en anden anvendelse af et pesticid, for eksempel i en medlemsstat, hvor der for en effektiv bekæmpelse påkræves en øget behandling, der medfører en øget rest i afgrøden,
- ansøgninger om importtolerancer fra tredjelande for produkter, der indføres til EU, og hvor der ikke allerede er fastsat en dækkende EU-grænseværdi,
- implementering af Codex Alimentarius (Food and Agriculture Organization/World Health Organization) grænseværdier i EU,
- nye oplysninger om for eksempel toksikologi,
- planlagt revurdering af pesticidet,
- andre særlige forhold (for eksempel at stoffet forekommer som miljøforurening), eller
- tilbagekaldelse af eksisterende godkendelser.

Ansøgninger om fastsættelse af en ny maksimalgrænseværdi, på baggrund af anvendelse i EU eller import af fødevarer, der indeholder rester af stoffet, bliver i første omgang evalueret af en medlemsstat i EU. Den Europæiske Fødevarsikkerhedsautoritet (EFSA) foretager herefter en videnskabelig sundhedsmæssig vurdering af alle forslag til ændringer af maksimalgrænseværdier.

Kommissionens forslag

Kommissionen foreslår, på baggrund af videnskabelige risikovurderinger fra EFSA, at bilag II ændres med hensyn til en maksimalgrænseværdi (MRL) for stoffet thiacloprid.

Grænseværdien for thiacloprid i honning og andre biavlsprodukter foreslås ændret. I forbindelse med revurdering af thiacloprid i 2015 for en række produkter, herunder blandt andet abrikoser, kirsebær, ferskner og blommer mv., blev der fastsat forskellige maksimalgrænseværdier for thiacloprid for disse produkter. I forbindelse med specifikt honning og andre biavlsprodukter blev der ved en fejltagelse ikke taget højde for dokumentation for indhold af stoffet i honning og andre biavlsprodukter, og grænseværdien blev på den baggrund sat ned til detektionsgrænsen. Grænseværdien for thiacloprid i honning og andre biavlsprodukter foreslås nu genetableret på den værdi (0,2 mg/kg), der var gældende indtil 12. februar 2016.

Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt forslaget som et led i forskriftsproceduren med kontrol.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af bilag til pesticidrammeforordningen. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget har ingen lovgivningsmæssige konsekvenser. Forslaget har heller ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller for EU's budget. Forslaget skønnes heller ikke at have væsentlige samfundsøkonomiske eller erhvervsøkonomiske konsekvenser. Ligeledes medfører forslaget ingen nævneværdige administrative konsekvenser for erhvervslivet.

Forslaget er udarbejdet på basis af videnskabelige vurderinger fra EFSA, som har vurderet, at de foreslåede ændringer vedrørende maksimalgrænseværdier er sundhedsmæssigt acceptable for forbrugerne.

DTU Fødevareinstituttet er anmodet om en vurdering af forslaget, og konkluderer, at der ikke vil være sundhedsmæssige problemer som følge af de foreslåede ændringer vedrørende maksimalgrænseværdier. DTU Fødevareinstituttet bemærker, at EFSA ikke har foretaget en vurdering af eventuelle kombinationseffekter, idet der endnu ikke foreligger en harmoniseret metode til dette. Der arbejdes i EFSA målrettet på at udvikle en sådan metode.

Det fremgår af pesticidrammeforordningens artikel 14, stk. 2, at eventuelle kombinationseffekter skal indarbejdes i vurderingen af pesticidrester i fødevarer, når der findes en egnet metode.

I fravær af en harmoniseret metode til vurdering af mulige kombinationseffekter har DTU Fødevareinstituttet - på grundlag af den nuværende viden om kombinationseffekter og indtag af pesticidrester hos den danske befolkning - foretaget en overslagsmæssig vurdering af risikoen for indtag af pesticider, hvor der tages højde for kombinationseffekter. På baggrund heraf vurderes den foreslåede maksimalgrænseværdi ikke at give anledning til sundhedsmæssige betænkeligheder.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Danmarks Biavlerforening accepterer den forhøjede grænseværdi for thiacloprid i honning, fordi der ikke tidligere er konstateret rester af thiacloprid i honning. Danmarks Biavlerforening har dog en generel holdning om, at honning produceret under normale forhold i Danmark bør være helt fri for pesticidrester.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater. Baseret på afstemningerne fra tidligere lignende forslag vurderes der at være kvalificeret flertal for forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Alle pesticider der anvendes i EU, skal gennem en grundig sundhedsmæssig vurdering, som fører til fastsættelse af en maksimalgrænseværdi for restindholdet i fødevarerne (bilag II og III), eller som fører til den beslutning, at det ikke er nødvendigt at fastsætte maksimalgrænseværdier (optagelse på bilag IV). Stoffer, hvor alle maksimalgrænseværdierne sættes ned til detektionsgrænsen, overføres til bilag V. Pesticidrammeforordningen, og

de deraf afledte forordninger, er derfor vigtige elementer i beskyttelsen af de danske forbrugeres sikkerhed.

Regeringen kan alene støtte forslag, der vurderes at være sundhedsmæssigt acceptable.

Det er højt prioriteret fra dansk side, at pesticidrammeforordningen kan virke med henblik på fuld harmonisering af reglerne vedrørende fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester i fødevarer i EU. For at dette kan lade sig gøre, skal rammeforordningens bilag løbende ændres, herunder bilag II, III, IV og V.

Det vurderes, at den foreslåede ændring vil medføre en tilstand på fødevareområdet, der er sundhedsmæssigt acceptabel.

Regeringen kan på denne baggrund støtte forslaget.

Det bemærkes, at regeringens holdning til forslaget ligger inden for de retningslinjer, den tidligere regering har forelagt Folketingets fødevareordførere for behandling af komitésager om fastsættelse af maksimalgrænseværdier for pesticidrester.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.